

Sammanställning av intervjuer om myndighetsövergripande samverkan i Sörmland

Inledning

Under hösten 2025 har Samordningsförbundet genomfört intervjuer med nyckelpersoner från Region Sörmland och länets kommuner. Intervjuerna syftade till att få en aktuell bild av hur samverkan i länet uppfattas, vilka utmaningar som finns och hur förbundet kan utveckla sitt arbete framåt. Upprinnelsen till initiativet var goda erfarenheter från en tidigare intervjurunda hösten 2023, vilken utgjorde bilaga till det årets årsredovisning. Föreliggande sammanställning lyfter de viktigaste slutsatserna från intervjuerna och är uppdelad i två delar:

- A) Generella slutsatser om samverkan i länet
- B) Vilken roll Samordningsförbundet kan spela för att förbättra samverkan

Genomförande

Intervjuerna genomfördes digitalt via teams under perioden oktober-december 2025. Alla medlemsrepresentanter och länets regionala samverkansgrupp (RSG) tillfrågades om att delta. Åtta av länets nio kommuner deltog: Eskilstuna, Katrineholm, Flen, Vingåker, Strängnäs, Gnesta, Nyköping och Oxelösund. Därutöver deltog två representanter från Region Sörmland. Totalt genomfördes 15 intervjuer. En kommun valde att göra en fokusgrupp om tre personer. Förbundets statliga parter valde att inte delta. Försäkringskassan svarade i stället skriftligt på intervjuguidens frågor, svar som inte inkluderats i denna analys. Av de som deltog i intervjuerna uppgav flera att själva samtalet var positivt genom att det bidrog till konstruktiv dialog, relationsbyggande och satte fokus på viktiga övergripande frågor som kan vara svåra att fånga i andra forum.

Resultat och möjlig tillämpning

En sammanfattande punktlista dokumenterades under varje intervjutillfälle och sammanställdes i efterhand av två personer för dubbelgranskning. Därefter anonymiserades svaren och färgkodades utifrån intervjuguiden. I följande steg användes co-pilot till att plocka ut huvudpunkter och övergripande slutsatser baserat på innehållet. Relevanta användningsområden för den lägesbild som framträder i resultatet samt Försäkringskassans skriftliga svar är underlag för fortsatt dialog, prioriteringar och utvecklingsarbete.

A) Generella slutsatser om samverkan i länet

1. Samverkan är nödvändig men komplex

Det finns en bred enighet om att samverkan är avgörande för att individer ska få sammanhållna insatser och slippa bollas mellan myndigheter. Samtidigt upplevs samverkan som svårt och ibland bräckligt. Den är ofta beroende av personliga relationer, lokala initiativ och engagerade individer.

2. Skillnaden mellan behovsstyrning och kravstyrning skapar obalans

Kommunerna upplever att deras samverkansbehov är drivna av konkreta situationer på individ- och verksamhetsnivå, medan statliga aktörer i högre grad styrs av regelverk och nationella uppdrag. Detta skapar en asymmetri som påverkar förutsättningarna för gemensamt arbete.

3. Otydliga syften gör att samverkan riskerar att reduceras till "prat"

När mål, mandat och ramar inte är tillräckligt tydliga uppstår en risk att samverkan fastnar i möten utan att generera konkreta resultat. Det gäller särskilt forum med många aktörer där uppdragen och drivkrafterna skiljer sig åt.

4. Statens minskade närvaro upplevs som en tydlig utmaning

Flera aktörer beskriver en successivt minskad närvaro från statliga parter, särskilt Försäkringskassan. Detta försvårar arbetet kring de grupper som kommuner och region ofta behöver stöd i att hantera tillsammans med staten.

5. Relationer och kultur är avgörande framgångsfaktorer

God samverkan uppstår där det finns tillit, kännedom om varandras verksamheter och en problemlösande kultur. När dessa delar saknas uppstår misstro, missförstånd och ineffektivitet. Personberoendet är stort, vilket gör samverkan sårbar vid personal- och ledningsskiften.

6. Samverkansresultat är viktiga men svåra att mäta

Det finns en gemensam insikt om att resultat av samverkan inte alltid syns i tydliga siffror. Många lyfter att det viktigaste är individperspektivet, minskat bollande och mer koordinerade insatser. Absoluta tal, berättelser och tydlig koppling till den enskildes situation efterfrågas som mer meningsfull resultatuppföljning.

7. Det finns målgrupper som inte fångas av nuvarande strukturer

Flera målgrupper nämns återkommande som särskilt svåra att nå:

- Utrikesfödda, lågutbildade vuxna
- Unga vuxna män med psykisk ohälsa och svag vardagsstruktur
- UVAS 19–29, särskilt de som inte fullföljt gymnasiet

I flera kommuner saknas adekvata arbetsformer och insatser för dessa grupper.

B) Förbundets möjliga roll i att stärka och förbättra samverkan

1. Vara den neutrala och stabila samverkansstrukturen i länet

Förbundet ses som en unik arena där kommuner, region och stat möts på lika villkor. När statliga aktörer minskar sin regionala närvaro stärks behovet av en neutral samordnande funktion som håller ihop perspektiven.

2. Tydliggöra roller, mandat och förväntningar

Flera uttrycker behov av gemensamma spelregler. Förbundet kan ta initiativ till:

- tydligare mandat för RSG
- samverkansavtal mellan parterna
- gemensam struktur för återkoppling och dialog mellan chefsnivåer

Det skulle skapa mer förutsägbarhet och ge en stadigare ram för samverkan.

3. Skapa forum för det som inte fungerar – och stötta en konstruktiv kultur

Det finns ett uttalat behov av forum där aktörer kan lyfta det som skaver utan att hamna i skuld eller försvar. Förbundet kan här fungera som garant för en lösningsinriktad kultur och ett tryggt samtalsklimat.

4. Utveckla gemensamma arbetssätt och lärande

Initiativ som har fungerat väl – exempelvis insatser med tydliga strukturer och gemensam analys – lyfts som goda exempel. Förbundet kan samla erfarenheter, sprida metoder och stötta utvecklingen av gemensamma processer.

5. Möjliggöra småskaliga innovationer

Förbundet har en viktig roll som testbädd för mindre projekt och arbetssätt som parterna annars har svårt att driva själva. Detta uppfattas som en central del av förbundets mervärde.

6. Stödja parterna i förändrings- och reformlandskap

Samordningsförbundet
Sörmland

Reformer såsom aktivitetskravet påverkar flera medlemsorganisationer samtidigt. Förbundet kan samla parterna, klargöra konsekvenser och koordinera gemensamma anpassningar.

7. Stärka kommun–kommun-samverkan

Intervjuerna visar att kommunerna har mycket att lära av varandra men ofta saknar struktur för det. Förbundet kan här fungera som nav för erfarenhetsutbyte och gemensamt lärande.

8. Utveckla en mer engagerande och begriplig resultatkommunikation

Genom att kombinera siffror med individberättelser, tydligare exempel och mer lättbegripliga mått kan förbundet bidra till en bättre förståelse av vad samverkan faktiskt leder till.